

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Stichting Wetland Wonen Groep
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing Soortenbescherming Prinses Margrietstraat e.o. Genemuiden
Datum ontvangst aanvraag :	15.09.2021
Locatie :	Prinses Margrietstraat e.o. Genemuiden
Datum beschikking :	02.03.2022
Kenmerk :	D2022-03-000040
Zaaknummer :	2021-008684

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	4
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen.....	6
B.3	Werken buiten kwetsbare perioden	7
B.4	Soortspecifiek	7
B.5	Overige zaken.....	8
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure.....	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	9
C.1.3.1	Wettelijke regels	9
C.1.3.2	Provinciaal beleid	9
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	12
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	12
C.2.4	Periode.....	12
C.2.5	Onderliggende documenten.....	13
C.2.6	Aanvullende gegevens.....	13
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	13
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek.....	13
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	14
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	14
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	14
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	15
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D.	SLOTCONCLUSIE	16

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

█ van het adviesbureau Ecogroen B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 15 september 2021² ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2021-008684. Op 24 december 2021 hebben wij aanvullende informatie ontvangen.³

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om:

- nesten, rustplaatsen en eieren van gierzwaluwen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen⁵
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen te beschadigen of te vernielen⁶

Deze ontheffing heeft betrekking op de woningrenovatie voor de locatie Prinses Margrietstraat e.o. Genemuiden.

Deze ontheffing treedt in werking op 15 augustus 2022 en is geldig tot en met 1 september 2023.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Activiteitenplan verduurzaming en onderhoud woningen fase 1 Binnenlanden West, Genemuiden. (15 september 2021). █. Ecogroen. Zwolle;
- Machtigingsformulier. (z.d.). Wetland Wonen Groep;
- Eindrapport; Vleermuizen en broedvogels ter plaatse van en direct rond te renoveren woningen te Genemuiden. (Januari 2018). Adviesbureau Mertens B.V.;
- Antwoorden op verzoek om aanvullingen ontvangen op 13 januari 2022 van █ van Ecogroen B.V.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen⁷ op het moment dat bij aanvang van de activiteiten geen gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen aanwezig zijn. Dit, omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soorten te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb).

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid Wnb

² Kenmerk provincie 2021-09-001753

³ Kenmerk provincie 2021-12-003773

⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid

⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

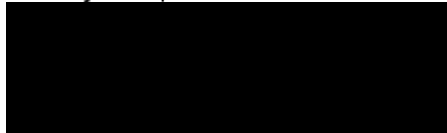
⁷ Art. 3.5, tweede lid Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Zwartewaterland;
- Ecogroen B.V., [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-03-000040). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁸, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

---

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Werken buiten kwetsbare perioden

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Activiteiten kunnen in principe niet uitgevoerd worden tijdens:

- **Gierzwaluw:** voortplantingsperiode 15 april tot en met 31 augustus;
- **Gewone dwergvleermuis:** voortplanting 15 mei tot en met 15 augustus. Winterperiode 1 november tot en met 31 maart;
- **Ruige dwergvleermuis:** Ruige dwergvleermuis: Winterperiode 1 november tot en met 31 maart. Als een locatie jaarrond wordt gebruikt is de periode 15 april tot 15 augustus de minst kwetsbare periode om te werken.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en). Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek, bij voorkeur met foto's.

B.4 Soortspecifiek

Gierzwaluw

6. Voordat de gierzwaluw in Nederland terugkeert (half april), worden door de ontheffinghouder duurzame permanente voorzieningen gerealiseerd. Dit gebeurt op de volgende wijze:
- In twee kopgevels, één aan de Prinses Marijkestraat en één aan de Tromstraat, worden in totaal minimaal vier inbouwkasten geplaatst (type "gierzwaluwkast GZP2" of vergelijkbaar);
  - In de woningen aan de Pr. Marijkestraat en de Trompstraat worden in het dak-overstek en de dakgoot minimaal achttien voorzieningen aangebracht voor gierzwaluwen. Deze voorzieningen worden conform het ontwerp, weergegeven in bijlage I van dit besluit, gerealiseerd.
  - De plaatsing en de kenmerken van de voorzieningen voldoen aan het kennisdocument van de gierzwaluw⁹;
  - De verblijfplaatsen bestaan uit natuurlijke materialen, hebben een minimum bodemoppervlakte van vijftien bij 25cm en een minimum hoogte van 13cm;
  - De invliegopening, van 7cm breed bij 3,5cm hoog, bevindt zich maximaal 2cm boven de bodem (van binnen gemeten) en is asymmetrisch aangebracht.
  - In het ecologisch logboek wordt onderbouwd hoe uitvoering aan dit voorschrift is gegeven, inclusief foto's.

Vleermuizen (gewone en ruige dwergvleermuis)

7. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u tijdelijke vleermuiskasten ophangen. Het ophangen van deze kasten moet op de volgende wijze gebeuren:
- Binnen een straal van maximaal 100 à 200 meter vanaf de vleermuis verblijfplaatsen die verloren gaan worden minimaal acht vleermuiskasten (VMTH1 van Unitura of vergelijkbaar) geplaatst verspreid aan geschikte kopgevels op minimaal drie meter hoogte t.o.v. het maaiveld.
  - De locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
  - De kasten worden zoveel mogelijk opgehangen in verschillende windrichtingen, zodat verschillende microklimaten worden aangeboden;
  - De kasten worden opgehangen onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis;
  - Bij de balts- en paarverblijfplaats en vermoedelijke winterverblijfplaats wordt een gewenningsperiode gehanteerd van 6 maanden in de actieve periode van vleermuizen voorafgaand aan de start van de balts- en paarperiode;
  - De locaties van de kasten moeten na plaatsing worden genoteerd in het logboek (specifieke locaties op een kaart, niet alleen adres), bij voorkeur met foto's.
  - De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Voorafgaand aan het

⁹ Bij12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw, hoofdstuk 3.2

verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden.

8. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet u de huidige verblijfplaatsen ongeschikt maken. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
  - De verblijfplaatsen worden drie tot vijf dagen voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, buiten de kwetsbare periode volgens voorschrift 5.
  - Een week voorafgaand aan het ongeschikt maken moet u de toezichthouder melden wanneer u gaat starten met het ongeschikt maken en op welke wijze u ongeschikt maakt. Dit kan op de in voorschrift 2 beschreven manier.
  - Het ongeschikt maken wordt gedaan door het afdichten van de toegangswegen met bijenbekjes, rug vulling of iets dergelijks en het gebruik van exclusion flaps.
  - Er wordt minimaal drie nachten, met voor vleermuizen geschikte vliegomstandigheden (>10 graden Celsius, windkracht maximaal 4 Bft en maximaal motregen) gewacht met de werkzaamheden.
  - Na deze drie nachten moet een controle worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. De extra maatregelen dienen te worden opgenomen in het ecologboek
  - De werkzaamheden mogen pas starten als er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

9. Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis moeten permanente voorzieningen worden gerealiseerd, dit wordt gedaan op de volgende wijze:
  - Door het realiseren van achttien voorzieningen voor vleermuizen aan de Pr. Marijkestraat en de Trompstraat in het dak overstek en de dakgoot. Deze voorzieningen worden conform het ontwerp, weergegeven in bijlage I van dit besluit, gerealiseerd.
  - Door het in metselen van minimaal vier inbouwkasten van het type VMPM1 van Unitura of vergelijkbaar in twee kopgevels, één aan de prinses Marijkestraat en één aan de Tromstraat (twee in elke kopgevel).
  - De kasten worden gerealiseerd op minimaal drie meter hoogte en hebben een vrije aanvliegeroute;
  - De locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
  - De kasten worden opgehangen onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis;

B.5 Overige zaken

10. De werkzaamheden voert de ontheffinghouder uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de de gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

11. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar (ook ondersteund door foto's) hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften.
Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, locaties tijdelijke en permanente voorzieningen, rapportage controles, ontwerp tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, monitoringsrapportage en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Genemuiden gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

---

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Wetland wonen groep heeft plannen om verduurzaming werkzaamheden te verrichten aan 15 woningen in Genemuiden in de periode september-december 2022. Het gaat om de volgende adressen:

- Trompstraat 2-8
- Prinses Marijke straat 3-11
- Oranjestraat 10-14, 18 en 22-24

Figuur 1; De te verduurzamen woningen (rood omljnd)

Buitenpandige werkzaamheden bij de woningen aan de Oranjestraat bestaan uit naisolatie van de spouwmuur bij kopgevels en lengtegevels, het plaatsen van nieuwe kozijnen, het plaatsen van zonnepanelen, diverse schilderwerkzaamheden, het plaatsen van een aanbouw achter de woningen en plaatsen van steigers voor uitvoering van deze werkzaamheden.

Bij de woningen aan de prinses Marijkestraat en de Trompstraat worden de bestaande dakpannen en het dakbeschot verwijderd en worden nieuwe dakplaten aangebracht. In combinatie met deze maatregelen worden eveneens schoorstenen, dakramen en overstekken gerenoveerd. Verder worden de huidige gevels gesloopt en wordt een nieuwe gevel teruggeplaatst. Hiervoor wordt het straatwerk bij de voor- en achtergevels gedeeltelijk verwijderd en de grond ontgraft in verband met aanpassingen aan de fundering. Daarnaast worden bij deze woningen de gemetselde schuttingen bij de achtergevels verwijderd.

Overige maatregelen:

- Aanbrengen zonnepanelen
- Aanbrengen nieuwe gootconstructie
- Voegwerk herstellen
- Vernieuwen kozijnen
- Plaatsen steigers
- Diverse inpandig maatregelen

C.2.2 Doel van het project

De vijftien te renoveren woningen maken onderdeel uit van een grotere verduurzamingsslag in de wijk Binnenlanden West, hierbij wordt al het woningbezit van Wetland Wonen binnen de begrenzing van de Jan van Arkelstraat, Stuivenbergstraat, Majoor Generaal Simonstraat en de Prins Willem-Alexanderstraat in fases verduurzaamd. De vijftien te verduurzamen woningen waarvoor nu ontheffing aangevraagd betreft fase 1 van dit project. De komende jaren zullen de fases 2 tot en met 4 worden uitgevoerd.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	(Opzettelijk) doden of vangen ^{16, 17, 18}	nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁹	Opzettelijk verstoren ^{20, 21}	eieren van deze soort opzettelijk te vernielen of te rapen ²²	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{23, 24}	opzettelijk te ontwortelen of te vernielen ^{25, 26}	onder zich te hebben of te vervoeren ^{27, 28}
Gierzwaluw			X					
Gewone dwergvleermuis				X		X		
Ruige dwergvleermuis				X		X		

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 15 augustus 2022 tot en met 1 september 2023.

¹⁶ Art. 3.1, eerste lid Wnb
¹⁷ Art. 3.5, eerste lid Wnb
¹⁸ Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb
¹⁹ Art. 3.1, tweede lid Wnb
²⁰ Art. 3.1, vierde lid Wnb
²¹ Art. 3.5, tweede lid Wnb
²² Art. 3.5, derde lid Wnb
²³ Art. 3.5, vierde lid Wnb
²⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb
²⁵ Art. 3.5, vijfde lid Wnb
²⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb
²⁷ Art. 3.2, zesde lid Wnb
²⁸ Art. 3.6, tweede lid Wnb

C.2.5 Onderliggende documenten

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Activiteitenplan verduurzaming en onderhoud woningen fase 1 Binnenlanden West, Genemuiden. (15 september 2021). [REDACTED]. Ecogroen B.V.. Zwolle
- Machtigingsformulier. (z.d.). Wetland Wonen Groep.
- Eindrapport; Vleermuizen en broedvogels ter plaatse van en direct rond te renoveren woningen te Genemuiden. (Januari 2018). Adviesbureau Mertens B.V.
- Antwoorden op verzoek om aanvullingen ontvangen op 13 januari 2022 van [REDACTED] van Ecogroen B.V..

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 15 september 2021 ontvangen.

Op 30 november 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 24 december 2021 ontvangen²⁹.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de kennisdocumenten van de gierzwaluw, gewone en ruige dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het activiteitenplan³⁰ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Tijdens een veldbezoek in 2016 door Bureau Schenkeveld is het projectgebied onderzocht en is aandacht besteed aan de beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Op 13 juni 2019 heeft Ecogroen B.V. een (actualiserende) QuickScan uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is gebleken dat de woningen binnen het projectgebied mogelijk huisvesting bieden aan huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
- Op basis van het QuickScan onderzoek uit 2016 heeft Adviesbureau Mertens B.V. in 2017 aanvullend onderzoek verricht naar huismus. Er zijn geen nesten van huismussen vastgesteld binnen het projectgebied.
- Ecogroen B.V. heeft in 2019 aanvullend onderzoek verricht naar gierzwaluw en vleermuizen. Deze aanvullende onderzoeken zijn conform het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten uitgevoerd.
- In het projectgebied zijn twee nesten van de gierzwaluw aangetroffen. Het eerste nest is aangetroffen aan de Pr. Marijkestraat 11 onderste gevel pan aan de zuidwestkant van de woning. Het tweede nest zit onder een dakpan aan de zuidoosthoek van Oranjestraat 24. De populatie wordt geschat op 8-10 exemplaren.
- In het projectgebied is één zomer- en paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen aan de oostzijde van Oranjestraat 24 onder de zesde kantpan links van de schoorsteen. De populatie wordt geschat op 1 tot 5 exemplaren.
- In het projectgebied is één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen aan de Oranjestraat 10 in de nok- kantpannen van de kopgevel. De populatie wordt geschat op 1-5 exemplaren.
- Op 7 juni 2021 is de QuickScan geactualiseerd voor de 15 woningen in het projectgebied. Vastgesteld is dat er geen veranderingen in het projectgebied hebben plaatsgevonden.

²⁹ Kenmerk: D2021-12-003773

³⁰ Hoofdstuk 4 pagina 14 tot en met 16

De onderzoeken zijn op de juiste manier, conform de kennisdocumenten en het vleermuisprotocol, uitgevoerd. Actualisatie was nodig voor sommige onderzoeken, dit is ook juist uitgevoerd.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan twee verblijfplaatsen van de gierzwaluw, één zomer- en paarverblijf van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijf van de ruige dwergvleermuis verloren. Werkzaamheden zoals het plaatsen van zonnepanelen, isolatie van kopgevels en lengtegevels, etc. zullen zorgen voor verstoring en beschadiging van de verblijfplaatsen.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocumenten van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gierzwaluw. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de zoveel mogelijk geminimaliseerd (zie ook onderdeel C1.2). In B. Voorschriften bij het besluit zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare broedperiode en voor aanvang van het nieuwe broedseizoen zijn vervangende nestlocaties in ruime mate aanwezig.
- Voor vleermuizen worden tijdelijke kasten geplaatst. Verblijfplaatsen van de vleermuizen worden voor de werkzaamheden en buiten de kwetsbare perioden ongeschikt gemaakt. Na het afronden van de werkzaamheden zijn voldoende permanente verblijfplaatsen gerealiseerd.

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en gierzwaluw is in 2019 beoordeeld als 'onbekend'. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft te maken met de grote hoeveelheid aan verduurzamings- en onderhoudsprojecten die tegenwoordig uitgevoerd worden. Voor de ruige dwergvleermuis geldt dat in mindere mate en is de staat van instandhouding als 'gunstig' beoordeeld.

Wij oordelen dat een afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding niet aan de orde is. Er worden voldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gierzwaluw geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Daarnaast worden in de nieuwe situatie voldoende geschikte alternatieve verblijf-/nestplaatsen aangeboden

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de renovatiewerkzaamheden leiden tot het opzettelijk verstoren en beschadigen van nest- verblijfplaatsen van gierzwaluwen, gewone - en ruige dwergvleermuizen. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn locatie gebonden en kunnen niet op een andere plek worden uitgevoerd. Verder worden alle mogelijke maatregelen genomen om overlast op de gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken. Een alternatieve werkwijze of planning is dus niet aan de orde.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig;

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De ambitie van Wetland Wonen is dat hun huizenvoorraad 100% minder CO2 uitstoot in 2050. En voor de komende 10 jaar reduceert met 33.33%. Als onderdeel van deze ambitie worden de woningen binnen dit project geïsoleerd en verduurzaamd.

Bewoners van huurwoningen krijgen veel gezondheidsklachten door schimmels, asbest, vocht, plaagdieren en gebrekkige ventilatie. De geplande werkzaamheden hebben een positief effect op het binnenklimaat van de woningen. Door naïsolatie van muren en daken van de woningen ontstaan veel minder vochtproblemen (en schimmel). Hierdoor nemen gezondheidsrisico's af.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

---

³¹ Art. 1.10, derde lid Wnb

³² Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis te verstoren of weg te nemen en nesten van gierzwaluwen te verstoren en te beschadigen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.